

[Chr. Rasmussen.]

så at der i mange tilfælde er ydet større lån, simpelthen fordi man ikke har kunnet skaffe jorden til en billigere pris. Der er jo blot det minus, at hver gang lånene forhøjes — og det gælder både til jord og til bygninger — betragter såvel jordsælgere som håndværkere det som minimumspriser, hvorfor det i visse tilfælde kan medføre en almindelig stigning.

Når den højtærede landbrugsminister imidlertid har foreslået disse forhøjelser uden samtidig at foreslå de samlede bevillinger forhøjet, må jeg vurdere det på den måde, at ministeren regner med lidt mindre aktivitet i udstykningen i det kommende år, og heri er jeg enig med ministeren. Priserne på jord og på landbrugsejendomme i almindelighed er efterhånden nået så højt op, at selvom der for tiden er høje priser på landbrugets produkter, viger en hel del af landboungdommen alligevel tilbage af frygt for, at der kun skal blive arbejdet tilbage til dem selv. Dette er vel kun en naturlig reaktion, en reaktion, der forhåbentlig medfører en stagnation i ejendomspriserne i tiden fremover.

Med disse få bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale de to lovforslag til velvillig behandling i det høje ting.

**Heick:** Om lovforslaget om tillæg til statshusmandsloven vil jeg på mit partis vegne sige, at princippet giver vi vor tilslutning. Vi var med til i sin tid overfor den højtærede minister at rejse spørgsmålet om betimeligheden af at indarbejde loven om oprettelse af havebrug og havelodskolonier m. m. i statshusmandsloven for at spare en del administration, og jeg vil gerne udtale en anerkendelse af, at dette så prompte er taget til efterretning. Jeg har det indtryk, at der kan spares administration ved den sammenlægning, der nu finder sted.

Jeg vil om loven i dens helhed sige, at den jo ikke har været særlig meget brugt i de senere år, og det er også muligt, at den ikke vil blive brugt ret meget i det år, der kommer. I hvert fald for frugtavlens vedkommende gør der sig jo en vis træghed gældende. Vi har i øjeblikket det forhold, at der rykkes en masse frugttræer op i Danmark, og vi skulle da nødig komme i den situation,

at vi med statstilskud planter frugttræer eet sted, samtidig med at vi rykker frugttræer op et andet sted. Jeg vil derfor mene, at vi i det kommende udvalg skal prøve på at få en oversigt over behovet for statsmidler til udvidelse på dette område; men jeg indrømmer, at det er et problem, fordi vi stedvis har en hel del små ejendomme, som enten ikke kan få tillægsgjord, eller som ikke ønsker det, og som i kraft af den her foreliggende lovgivning kan få en produktionsudvidelse, så at der kan blive en rimelig levemulighed for familien på den pågældende ejendom.

Hvad angår spørgsmålet om udvidelse af husmandsbrugskommissionerne, finder jeg det rimeligt, at der kommer sagkyndig bistand ind i dem af henholdsvis gartneri- og frugtavlskyndig art. Imidlertid ser jeg, at man, hvad de frugtavlskyndige angår, alene nævner foreningen Dansk Frugtavl. Det er muligt, at vi skal overveje, om ikke det kan være rimeligt at tage Danmarks Erhvervsfrugtavlforening med ind i billedet her; men også det er et spørgsmål, som der kan ses på i udvalget.

Hvad angår lovforslaget om udlån til statshusmandsbrug m. m., har vi gjort os de samme tanker, som ordføreren for socialdemokratiet, det ærede medlem hr. Chr. Rasmussen, gav udtryk for: om vi ikke bør se på betimeligheden af at sætte udlånsbeløbene op som her foreslået. Det er jo interessant, at det af bemærkningerne til lovforslaget og af ministerens fremsættelse fremgår, at byggeomkostningerne på dette område er steget med ca. 10 pct. i de sidste tre år. Denne stigning på ca. 10 pct. finder vi også på andre områder, som har tilknytning til landbrugets omkostningsside, og stigningen er sket i en periode, da der absolut ingen stigning har været i salgspriserne på indtægtssiden. Jeg finder anledning til lige at gøre opmærksom på dette, for nu er vi i en periode, hvor salgspriserne haler ind på omkostningerne; og da vi ser så mange bemærkninger, ikke mindst i hovedstadsaviserne, om ængstelse over stigningen i priserne på landbrugets produkter, synes jeg, der er grund til at gøre opmærksom på, at vi netop har haft en periode, hvor omkostningsstigningerne har været af det omfang, tallene her viser.